

Η μέτρηση του περιβαλλοντολογικού αποτυπώματος σε πτηνοτροφικές μονάδες στο πλαίσιο του «Προγράμματος Ευφυούς Γεωργίας»

Άρθρο της:
Δρ. Ευδοκίας Κρυσταλλίδου – Γεωπόνος/Ζωοτέχνης, Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Γραφείου Διαχείρισης Στρατηγικών Έργων της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής



Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις των επιχειρήσεων της αγροδιατροφικής εφοδιαστικής αλυσίδας αποτελούν σήμερα ένα από τα κριτήρια επιλογής των καταναλωτών και οι αλυσίδες λιανικής πώλησης ανταποκρίνονται αναλόγως ενσωματώνοντας στα κριτήρια επιλογής προμηθευτών τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η γεωργία συμβάλλει σημαντικά στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η Ειδική Έκθεση της IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) για την Κλιματική Αλλαγή και τη Γη (2019), εκτιμά ότι η γεωργία είναι άμεσα υπεύθυνη για έως και το 8,5% όλων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ενώ ένα επιπλέον 14,5% προέρχεται από την αλλαγή χρήσης γης (κυρίως αποψίλωση στον αναπτυσσόμενο κόσμο για την εκκαθάριση της γης για τρόφιμα) παραγωγή).

Οι δύο μεγαλύτερες πηγές αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία είναι: Η απελευθέρωση οξειδίου του αζώτου από γεωργικά εδάφη, καθώς και το μεθάνιο από τα ζώα και την κοπριά τους. Το νέο μοντέλο λειτουργίας της νέας ΚΑΠ λαμβάνοντας υπόψη της επίδραση αυτή της γεωργίας στην κλιματική αλλαγή θα εστιάσει μεταξύ άλλων στη μεγιστοποίηση της συμ-

βολής της στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής («κράσινη αρχιτεκτονική») μέσω θέσπισης φιλόδοξων περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων.

Ο πιο γνωστός τρόπος μέτρησης της επίδρασης των εφαρμοζόμενων πρακτικών στο περιβάλλον είναι οι εκπομπές (ή τα ισοδύναμα τους) διοξειδίου του άνθρακα CO₂. Οι τόνοι CO₂ είναι η διεθνής μονάδα μέτρησης που χρησιμοποιείται για να δείξει το δυναμικό θέρμανσης του πλανήτη ενός αερίου του θερμοκηπίου, εκφρασμένο σε όρους του δυναμικού υπερθέρμανσης του πλανήτη μιας μονάδας διοξειδίου του άνθρακα. Πριν λίγα χρόνια ο υπολογισμός των εκπομπών CO₂ ήταν μία εξειδικευμένη διαδικασία η οποία μπορούσε να γίνει μόνο από καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό. Σήμερα έχουν αναπτυχθεί εργαλεία υπολογισμού, φιλικά προς το χρήστη τα οποία μπορούν να δώσουν (σχετικά εύκολα) μία άμεση εκτίμηση των ποσοτήτων CO₂ που συνδέονται με τις διαδικασίες τυποποίησης, μεταποίησης και διανομής που ακολουθεί ο παραγωγός. Έτσι εκτός από τον εξειδικευμένο γεωπόνο ακόμη και ένας απλός παραγωγός που διαθέτει μια ελάχιστη εξοικείωση με τη

χρήση Η/Υ θα είναι σε θέση να υπολογίσει την παραγωγή εκπομπών CO₂ της επιχείρησής του.

Ένα τέτοιο εργαλείο είναι το Cool Farm Tool το οποίο αναπτύχθηκε από τον οργανισμό Cool Farm Alliance (CFA). Εκεί συμμετέχουν μεγάλα ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού, πανεπιστήμια αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις. Το Cool Farm Tool (CFT) αναπτύχθηκε αρχικά μέσω μιας συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου του Aberdeen, της Unilever και του Sustainable Food Lab (SFL), και δοκιμάστηκε από δώδεκα ιδρυτές συνεργάτες. Από τότε, έχει εξελιχθεί σε έναν παγκόσμιο ηλεκτρονικό υπολογιστικό εργαλείο αποτυπώματος του άνθρακα που χρησιμοποιείται σε 118 χώρες, μεταφράστηκε σε 13 γλώσσες με περίπου 12.500 εγγεγραμμένους χρήστες και περισσότερες από 47.000 αξιολογήσεις. Εκτός από το WebApp, 22 μέλη έχουν αρχίσει να συνδέουν το λογισμικό τους με το CFT μέσω API, επιτρέποντας υπολογισμούς GHG και απορρόφηση σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα.

Το εργαλείο αυτό χρησιμοποιείται από το Γραφείο Διαχείρισης Στρατηγικών Έργων της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής στα πλαίσια του καινοτόμου προγράμματος «Ευφυούς Γεωργίας» («Smart Farming»), για την υποστήριξη της ελληνικής πρωτογενούς παραγωγής και το οποίο χρηματοδοτείται από την «ΑΒ Βασιλόπουλος». Το Πρόγραμμα εισάγει τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της ελληνικής πρωτογενούς παραγωγής και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την ανάπτυξη της ευφυούς γεωργίας στη χώρα μας.

Στη δράση που έχει ξεκινήσει να υλοποιείται τον τελευταίο χρόνο θα μπορέσει να εκτιμήσει το επίπεδο των περιβαλλοντικών επιδόσεων επιλεγμένων προμηθευτών της «ΑΒ Βασιλόπουλος» και να διαμορφώσει από κοινού νέες πρακτικές διαχείρισης του φυτικού και του ζωικού κεφαλαίου, ώστε να βελτιωθούν οι επιδόσεις αυτές.

Τα μέλη της CFA θα χρησιμοποιούν το CFT με διαφορετικούς τρόπους για να υποστηρίξουν το πλαίσιο και την εφαρμογή των προγραμμάτων βιωσιμότητας τους. Το CFT χρησιμοποιείται για την κατανόηση των σημείων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και νερού στο αγρόκτημα και για τη μοντελοποίηση διαφορετικών στρατηγικών μείωσης, του ανθρακικού αποτυπώματος. Η χρήση του Cool Farm Tool επιτρέπει στα μέλη της CFA να ποσοτικοποιήσουν και να μειώσουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τις αλυσίδες εφοδιασμού τους. Ορισμένα μέλη το χρησιμοποιούν για να δημιουργήσουν μια βάση για τις τρέχουσες πρακτικές, να κατανοήσουν βασικούς παράγοντες για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να σχεδιάσουν στρατηγικές μετριασμού.

Με πρωτοβουλία της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής και της «ΑΒ Βασιλόπουλος» χρησιμοποιείται ο Αγροτικός Πτηνοτροφικός Συνεταιρισμός Ιωαννίνων «Η ΠΙΝΔΟΣ» ως παράδειγμα εφαρμογής και βελτιστοποίησης του εργαλείου Cool Farm.

Η «ΠΙΝΔΟΣ» με όχημα την αλληλένδετη σύνδεση ανάμεσα στο σεβασμό για το περιβάλλον και την

Η χρήση του Cool Farm Tool επιτρέπει στα μέλη της CFA να ποσοτικοποιήσουν και να μειώσουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τις αλυσίδες εφοδιασμού τους

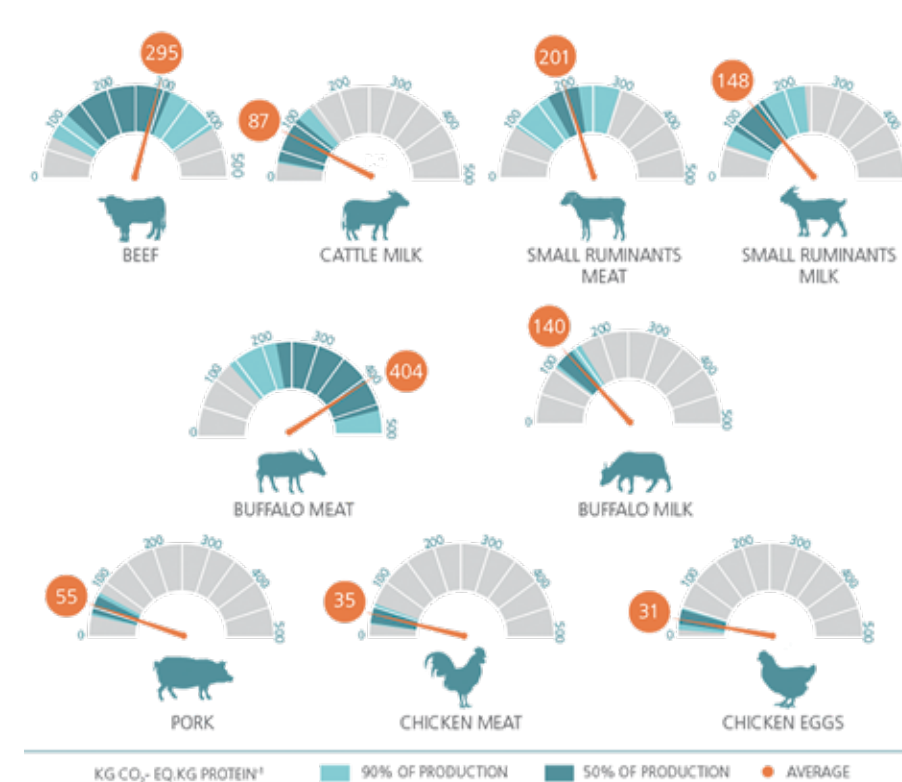
Το «Πρόγραμμα Ευφυούς Γεωργίας» που ενισχύει την ελληνική Πρωτογενή παραγωγή

Η «ΑΒ Βασιλόπουλος», 80 χρόνια τώρα, παράγει αξία που πολλαπλασιάζεται, διαχρονικά και πανελλαδικά. Με την ευθύνη του ηγετικού της ρόλου, συνεχίζει να πρωτοπορεί και να στηρίζει έμπρακτα τον πρωτογενή τομέα και τους Έλληνες παραγωγούς.

Σε αυτό το πλαίσιο, η εταιρεία ενώνει τις δυνάμεις της με δυο αξιόπιστους φορείς, το Ίδρυμα Μποδοσάκη και την Αμερικανική Γεωργική Σχολή, με τους οποίους μοιράζεται την ίδια αγάπη για τα καλύτερα της ελληνικής γης και κοινό όραμα για τη δημιουργία των συνθηκών εκείνων, ώστε οι Έλληνες παραγωγοί να μείνουν και να συνεχίσουν να αναδεικνύουν τον διατροφικό πολιτισμό του τόπου μας.

Μαζί, παρουσιάζουν μια νέα και πρωτοποριακή πρωτοβουλία, το «Πρόγραμμα Ευφυούς Γεωργίας», που εισάγει τις υψηλές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα της χώρας μας.

Με σύμμαχο την τεχνολογία, το Πρόγραμμα φέρνει καινοτομίες, παράγει αξία και ανοίγει νέους δρόμους για τους σύγχρονους Έλληνες παραγωγούς.



υγεία των πτηνών, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των τελικών προϊόντων, επενδύει διαρκώς μέσα από πρωτοποριακές μεθόδους στην προηγμένη περιβαλλοντική διαχείριση, την αειφορία και την κυκλική οικονομία.

Η «ΠΙΝΔΟΣ» με επίκεντρο τον καταναλωτή και την κοινωνία στην καρδιά κάθε δραστηριότητας, παρέχει στην αγορά προϊόντα ανώτερης ποιότητας, καλύπτοντας τις σύγχρονες ανάγκες, με ταυτόχρονο σεβασμό στην παραγωγική δραστηριότητα και το περιβάλλον, ενώ είναι η μοναδική επιχείρηση στην Ελλάδα που εφαρμόζει πρότυπο για την προστασία, την υγεία και την ευζωία των πουλερικών.

Πιο συγκεκριμένα, πρωτοπορεί στην εφαρμογή τεχνολογιών κυκλικής οικονομίας όπως η κομποστοποίηση αποβλήτων πτηνοτροφικών και παραγωγή οργανοχημικού λιπάσματος, η καύση βιομάζας και αντικατάσταση ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή θερμού νερού στα εργοστάσιό της και είναι η πρώτη που εφάρμοσε το μοντέλο της

κυκλικής οικονομίας, λειτουργώντας σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον της Ηπείρου.

Επιπλέον, καθιέρωσε τη συλλογή και θερμική αδρανοποίηση νεκρών πτηνών εκτροφής, μειώνοντας αντίστοιχα την επιβάρυνση προς το περιβάλλον και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την υγεία και ευζωία των κοτόπουλων που εκτρέφει.

Παραμένοντας πιστή στο όραμα αειφορίας, πρόσφατα η «ΠΙΝΔΟΣ» προχώρησε στην ίδρυση δυο ενεργειακών κοινοτήτων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε αντίστοιχα φωτοβολταϊκά πάρκα στις περιοχές Ιωαννίνων και Κέρκυρας. Περαιτέρω, σε ερευνητικό επίπεδο έχει υλοποιήσει δυο πολύ σημαντικά έργα (Green Poultry I & II), τα οποία σε συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας και εξωτερικού έχουν αναπτύξει νέες τεχνικές

περιορισμού του ανθρακικού αποτυπώματος κατά την εκτροφή κοτόπουλων.

Όλα τα παραπάνω έχουν αναδείξει την «ΠΙΝΔΟΣ» σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως περίπτωση αριστείας στην ολοκληρωμένη περιβαλλοντική διαχείριση. **M**

Πριν λίγα χρόνια ο υπολογισμός των εκπομπών CO2 ήταν μία εξειδικευμένη διαδικασία η οποία μπορούσε να γίνει μόνο από καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό

